

Język polski

Gimnazjum

Test

z języka polskiego

dla klasy III

(materiały powarsztatowe)

Opracowała Małgorzata Dmoch

pod kierunkiem Joanny Ewy Szkop

ODN w Łomży, 2005 r.

Spis treści

1. Charakterystyka testu	3
2. Kartoteka	4
3. Arkusz testu	5
4. Klucz odpowiedzi i kryteria punktowania zadań	9

Charakterystyka testu

Jest to test nauczycielski sprawdzający wielostopniowy. Bada umiejętność odbioru tekstu literackiego, redagowania podania, poziom umiejętności językowych i ortograficznych uczniów III klasy gimnazjum.

Zawiera 15 zadań, w tym 9 zamkniętych (wielokrotnego wyboru) i 6 otwartych (5 krótkiej odpowiedzi 1 rozszerzonej odpowiedzi).

Czas na wykonanie zadań – 45 minut.

Kartoteka testu

Lp.	Badana umiejętność Uczeń:	Kat. taks. celu	Poziom wymagań	Typ zadania
1.	Rozpoznaje opis.	B	P	WW
2.	Wyszukuje informacje w tekście.	C	P	WW
3.	Rozpoznaje ubezdźwięczenie.	D	PP	WW
4.	Rozpoznaje hiperbole.	B	PP	WW
5.	Wskazuje przyczynę opisanych zjawisk.	C	P	WW
6.	Objaśnia znaczenie wyrazu na podstawie kontekstu.	D	P	WW
7.	Odczytuje ukryty sens wypowiedzi.	D	P	WW
8.	Rozpoznaje archaizmy.	B	P	WW
9.	Określa rodzaj wyrazów złożonych.	B	P	WW
10.	Wskazuje porównanie.	B	P	KO
11.	Rozpoznaje personifikację.	A	P	KO
12.	Wykonuje wykres zdania wielokrotnie złożonego współrzędnie.	C	PP	KO
13.	Wybiera z tekstu wyraz, w którym można uzasadnia pisownię (ó, rz, ż lub ch).	A	P	KO
14.	Wybiera z tekstu przykład mowy niezależnej.	B	PP	KO
15.	Redaguje podanie.	C	PP	RO

Arkusze testu

Tekst nr 1

„Po małych nadrzecznych łąkach rozpościerała się już rosa jak lśniący obrus, utkany z włókien mgły i światła. Na niebie rozprysły się gwiazdy w niewysłowionym ich mnóstwie i przepychu. Zdawało się, że od nich urywają się niezmiernie małe świecące cząsteczki i powoli, nikłymi warstwami, zsypują się ku ziemi.

Stały tam w przeźroczyściej lazurze jakieś smugi dziwnie oświetlone, śpiące w niebiesie ciała obłoków, drogi i znaki, kształty blasku niepojęte,

nęcące oczy i duszę. Z traw szerzyły się zapachy dojrzewających kwiatów, od rzeki pociągał wilgotny, mocny i miły odór rokit i wikliny. A wody wciąż szeptały....:

S. Żeromski „Syzyfowe prace”

1. Powyższy tekst jest przykładem:

- a. opowiadania,
- b. sprawozdania,
- c. opisu,
- d. charakterystyki.

1 p.

2. Zjawiska przedstawione w tekście mają miejsce:

- a. o świcie,
- b. wieczorem,
- c. po południu,
- d. rano.

1 p.

3. Jakie zjawisko fonetyczne zachodzi w podkreślonym w tekście wyrazie?

- a. udźwięcznienie,
- b. ubezdźwięcznienie,
- c. uproszczenie grup spółgłoskowych,
- d. utrata dźwięczności na końcu wyrazu.

1 p.

4. „*Na niebie rozprysły się gwiazdy w niewysłowionym ich mnóstwie i przepychu.*” jest:

- a. anaforą,
- b. porównaniem homeryckim,
- c. onomatopeją,
- d. hiperbolą.

1 p.

Tekst nr 2

„Z tych wykładów Marcinek nie osiągał nie tylko żadnego zrozumienia rzeczy, ale owszem głupiał coraz okropniej i męczył się coraz bardziej. Prawiono mu ciągle w domu i w szkole o liczbach z nieskończoną ilością zer, polecano wykonywać z tymi liczbami jakieś manipulacje, a wykładano, jak to mówią, niby łopata rzeczy tak łatwe i objaśniano to wszystko jak najlepiej, najpoprawniej, czysto i wzorowo stawiając akcenty, a tymczasem Marcinek truchlał przychodząc do niejasnej refleksji, że nie rozumie, co do niego mówią.

Wszelakie czytanie lekcji zadanych z rosyjskiego musiało się również odbywać w obecności korepetytora, z uwagi na doskonałość akcentów.”

S. Żeromski „Szyfowe prace”

5. Z tekstu wynika, że przyczyną niepowodzeń szkolnych Marcina jest:

- a. niechęć do nauki,
- b. nadmiar wiadomości,
- c. niezrozumienie języka,
- d. nieumiejętne przekazywanie wiedzy przez nauczycieli. **1 p.**

6. Wyraz „manipulacje” w tekście znaczy:

- a. porównania,
- b. zestawienia,
- c. działania,
- d. opisy. **1 p.**

7. Frazeologizm „a wykładano niby łopata” znaczy:

- a. niedokładnie,
- b. niezrozumiale,
- c. bez sensu,
- d. przystępnie. **1 p.**

Tekst nr 3

- „- Skądże to kawaler? – rzekła nareszcie – wolno spytać?...
- Z daleka, moja pani – rzekł Radek niekontent wcale z indagacji.

Szynkarka przysunęła sobie lepiej rynkę z duszoną kiełbasą, odetchnęła gniewnie i rzekła:

- Z daleka? Uczyń i idzie pieczętą? Cóż to za moda!

Jędrak zaczerwienił się i zmięsział pomału.

- Idę – rzekł – do Klerykowa. Skończyłem cztery klasy w Pyrzogłowach, a teraz chcę się dostać jako do piątej...

- Widzicie... A cóż to rodzice nie mogli odesłać kuniamy, nie żeby zaś piechotą rypać tyli świat? Przecie od nas do Pyrzogłowów będzie pewnie osiem mil z ogunem. – Cóż to za rodzic...?

S. Żeromski „Syzyfowe prace”

8. „Rypać”, „kuniamy”, „ogunem” to przykład:

- a. neologizmów,
- b. archaizmów,
- c. antonimów,
- d. synonimów.

1 p.

9. Wyraz „Pyrzogłowy” jest:

- a. zrostem,
- b. zestawieniem,
- c. złożeniem,
- d. frazeologizmem.

1 p.

10. Z tekstu nr 1 wypisz porównanie.

_____ 1 p.

11. Nazwij zacytowany środek artystyczny.

„A wody wciąż szumiały...” _____ 1 p.

12. Wykonaj wykres pierwszego zdania z tekstu nr 2.

1 p.

13. Z tekstu nr 1 wybierz wyraz, w którym można uzasadnić pisownię (ó, rz, ź lub ch) i uzasadnij ją.

_____ 1 p.

14. Z tekstu nr 3 wypisz przykład mowy niezależnej.

_____ **1 p.**

15. W imieniu Andrzeja Radka zredaguj podanie o przyjęcie go do V klasy Gimnazjum w Klerykowie.

7 p.

Klucz odpowiedzi i kryteria punktowania zadań

Nr	Poprawna odpowiedź	Maks.
-----------	---------------------------	--------------

zad.	Kryteria punktowania zadań	l. pkt.
1.	C	1
2.	B	1
3.	B	1
4.	D	1
5.	C	1
6.	C	1
7.	A	1
8.	B	1
9.	D	1
10.	“rosa jak lśniący dywan” lub “po łąkach rozpościerała się rosa”	1
11.	personifikacja lub uosobienie	1
12.	→ ... ← ...	1
13.	Uczeń wypisał wyraz i wyjaśnił jego pisownię.	1
14.	Uczeń wypisał przykład mowy niezależnej.	1
15.	• zgodność z tematem	1
	• uwzględnienie elementów podania (miejsowość, data, dane osobowe nadawcy, zwrot do adresata, podpis)	1
	• zachowanie formy podania	1
	• spójność i logika wypowiedzi	1
	• stosowanie stylu oficjalnego	1
	• poprawność językowa	1
	• poprawność ortograficzna i interpunkcyjna (dopuszczalny 1 błąd ortograficzny i 1 błąd interpunkcyjny)	1